

1. Розвиток нормативно-правової бази місцевого самоврядування

Ольга Олександрівна Федченко
*здобувач вищої освіти СВО Бакалавр
кафедри публічного управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету
м. Полтава, Україна*

ВІДОБРАЖЕННЯ ФУНКЦІЙ ТА ЗАВДАНЬ ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ЇХ ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ СТРУКТУРІ

Місцеві державні адміністрації покликані забезпечувати системну діяльність усієї виконавчої влади в Україні, оскільки рішення центральних органів виконавчої влади, державні програми розвитку впроваджуються в регіонах і за успішне їх реалізацію в основному несуть відповідальність саме місцеві державні адміністрації. В Законі України «Про місцеві державні адміністрації» у статті 31, в якій зазначаються регулятори взаємодії МДА з іншими органами виконавчої влади «Місцеві державні адміністрації при здійсненні своїх повноважень у сфері управління взаємодіють з відповідними міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади. Структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій підзвітні та підконтрольні відповідним міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади. Голови місцевих державних адміністрацій координують діяльність територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади та сприяють їм у виконанні покладених на ці органи завдань...» [1]. Відповідно до цієї статті прослідковується збалансовані відносини між МДА як окремим територіальним органом виконавчої влади загальної юрисдикції, в структурі якого є підрозділи, що мають як би подвійне підпорядкування – відповідні ЦОВВ, та територіальними органами ЦОВВ, які не входять до структури МДА.

Керівник ЦОВВ може показати голові місцевої державної адміністрації на недоліки у роботі структурного підрозділу, що знаходиться в підпорядкуванні даного органу для прийняття відповідних кроків, так і голова МДА може вказати на аналогічні недоліки керівникові ЦОВВ щодо територіального органу, який не входить у структуру МДА. Така організаційна будова мала б посилити координуючу роль голови МДА щодо територіальних підрозділів ЦОВВ, але, на практиці, на районному рівні така норма не діє через слабкість РДА та відсутність у більшості районів територіальних органів ЦОВВ, так як відбулася їх укрупнення і створення міжрайонних територіальних органів.

На обласному рівні голови ОДА мають більше можливостей впливати на координацію діяльності територіальних органів, при цьому використовують можливості формальні та неформальні. Наприклад, проводять засідання колегії ОДА, де приймають участь керівники територіальних органів, створюються різні робочі комісії з підготовки до розгляду ОДА та облради певних програмних документів, із відвідуванням таких органів.

Зазначено в статті 11 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» визначила, що виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи [2]. Виконавчі органи підконтрольні і підзвітні відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади також підконтрольні відповідним органам виконавчої влади. Оскільки, виконавчі комітети рад є колегіальними органами загальної компетенції, вони є юридичними особами, мають встановлену радою структуру, матеріальну та фінансову основу для забезпечення виконання своїх повноважень.

В Конституції (ч. 2 ст.141) визначається статус сільського, селищного, міського голови, тобто він є головною посадовою особою територіальної громади; обирається територіальною громадою і підзвітний їй; очолює виконавчий орган ради та головує на її засіданнях тощо [3].

Правовим статусом посадової особи органів місцевого самоврядування (сільських, селищним, міських голів) є муніципально-службові відносини, урегульовані правовими нормами за займаною посадою, що реалізуються через визначені повноваження, права, обов'язки, гарантії і відповідальність. Місцевий голова та депутат обирається виборцями. Конституційно-правовий статус місцевого голови та депутата місцевої ради – це цілісний внутрішньо узгоджений комплекс взаємопов'язаних та взаємообумовлених елементів, що поєднує нормативно регламентовані характеристики інституту місцевого голови та інституту депутата місцевої ради як представника територіальної громади, громадського діяча та члена представницького органу місцевого самоврядування, який здійснює функції та повноваження на підставі Конституції та законів України. Організація влади на місцях являється тим, що місцеві органи виконавчої влади створюються і діють не з метою здійснення контрольно-наглядових функцій щодо законності діяльності місцевого самоврядування, а виконують основний обсяг повноважень щодо управління відповідними територіями. Фактично діють призначені з центру державні адміністрації і обрані громадами місцеві органи влади. Це призводить до труднощів у розмежуванні повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Вирішення вказаної проблеми може бути здійснене шляхом реформування системи місцевої публічної влади.

Список використаних джерел:

1. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20. Ст. 190. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення: 01.12.2022).
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 01.12.2022).
3. Конституція України: Верховна Рада України; Конституція України, Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Голос України*. 1996. № 128.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 01.12.2022).